

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง **ย่อความตามรูปแบบ (๒)**

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

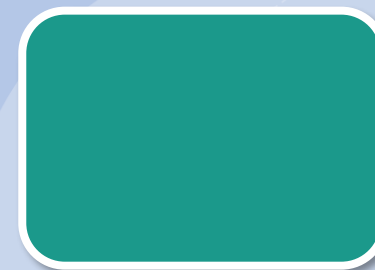
๑.

สัณต

๒.

สัณตย์

คำไทยใช้ให้ถูก

สถิต

[สะ-ถิต] หมายถึง

(ก.) อยู่, ยืนอยู่, ตั้งอยู่ (ใช้เป็นคำยกย่องแก่
สิ่งหรือบุคคลที่อยู่ในฐานะสูง) เช่น พระเจ้า
สถิตบนสวรรค์ พระมหากษัตริย์สถิตบน
พระที่นั่ง. (ส. สถิต; ป. จูต).

ทบทวน

ความรู้เดิม

นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ
“การเขียนย่อความ” อย่างไรบ้าง

เพลง

ใครทำอะไร

ใครทำอะไร ที่ไหน
ทำกับใคร ตั้งแต่เมื่อไร
เขามาพบกันทำไม
เขามาพบกันทำไม
เขาทำอะไรที่ไหนบอกมา
เขาทำอะไรที่ไหนบอกมา

Where

ที่ไหน

When

เมื่อไร

What

ทำอะไร

Why

ทำไม

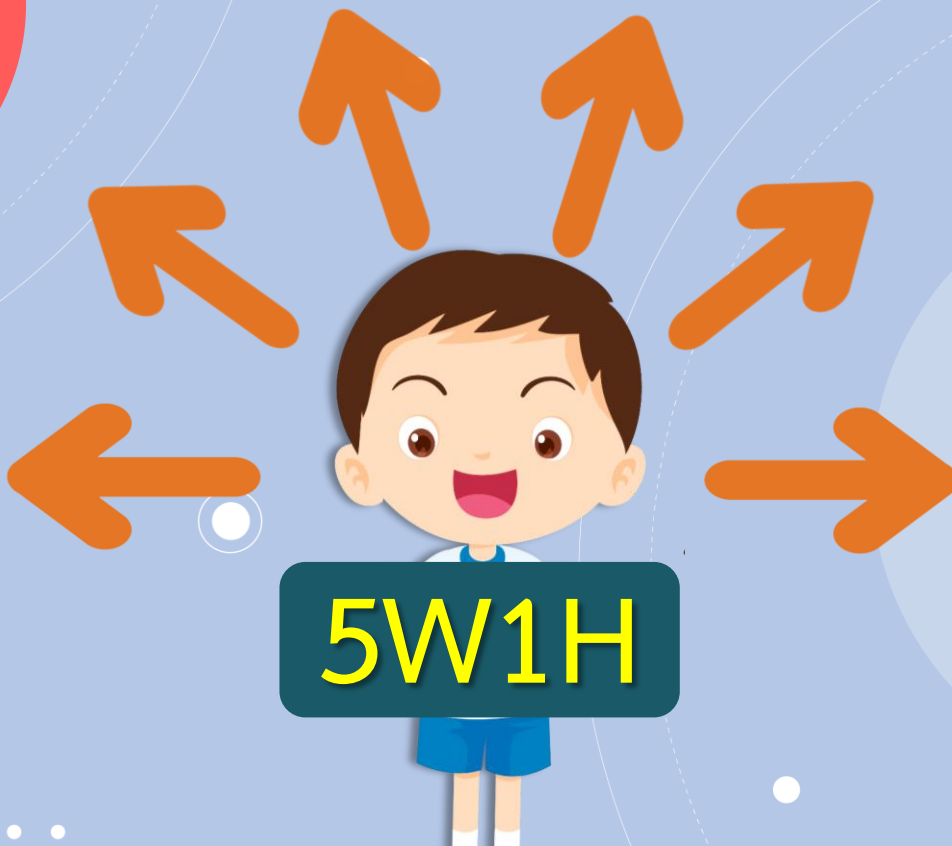
Who

ใคร

How

อย่างไร

5W1H

เทคนิค 5W1H

ตัวช่วยในการเขียนย่อความ
ประเภทนิทาน เรื่องสั้น หรือเรื่องเล่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการเขียนย่อความได้
๒. เขียนย่อความได้อย่างถูกต้อง
๓. เห็นความสำคัญของการเขียนย่อความ

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

ย่อความ หมายถึง การจับใจความสำคัญ
ของเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูมาอย่างย่อ ๆ
แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วน
สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของผู้เขียน

หลักการเขียนย่อความ

มีอะไรบ้าง

๑. อ่านหรือฟังเรื่องที่จะย่อตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย ๒ ครั้ง
๒. เปลี่ยนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ หรือบุรุษที่ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

๓. การย่อคำพูดหรือคำสนทนาของบุคคล ให้ย่อสรุปโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศ (“.....”)
๔. ใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อเองในการเขียนเรียบเรียงโดยไม่ให้ใจความสำคัญเปลี่ยนไป

๕. การย่อเรื่องที่มีการใช้คำราชาศัพท์ ต้องคงคำราชาศัพท์ไว้เหมือนเดิม
๖. การย่อเรื่องที่มีหลายย่อหน้า ใจความที่ย่อให้เขียนสรุปเป็นย่อหน้าเดียว

๗. การย่อบทร้อยกรองให้ถอดความหรือแปลความเป็นร้อยแก้วก่อน จึงสรุปใจความสำคัญต่อไป
๘. การย่อความไม่ควรมีความยาวเกินครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ย่อ

รูปแบบ การเขียนย่อความ

ย่อ _____ เรื่อง _____

ผู้แต่ง _____ จากหนังสือ _____

หน้า _____ ความว่า

ฝึกเขียนย่อความ
จากนิทานสั้น ๆ

—

นักเดินทาง

กับถุงเงิน

นักเดินทางกับถุงเงิน

ชายสองคนเดินร่วมทางกันมาบนถนน ทันใดนั้นคนหนึ่งก็เก็บถุงเงินซึ่งมีเงินเต็มถุงได้ “ข้าช่างโชคดีอะไรเช่นนี้ ข้าพบถุงหนึ่งใบ ดูจากน้ำหนักรูปนี้จะต้องมีทองเต็มถุงแน่ ๆ” ชายผู้หนึ่งเอ่ยขึ้น

“จงอย่าพูดว่า 'ข้าพบถุงเงิน' สิ” เพื่อนร่วมทางของเขาเอ่ย

“ท่านน่าจะพูดว่า 'เราพบถุงเงิน' หรือ 'เราช่างโชคดีอะไรเช่นนี้' จะดีกว่า เพื่อนร่วมทางควรแบ่งปันทั้งโชคและเคราะห์ที่พานพบบนท้องถนนด้วยกัน”

นักเดินทางกับถุงเงิน

“ไม่ ไม่มีทาง ข้าเป็นคนพบบมัน และข้าก็จะเก็บมันเอาไว้” อีกฝ่ายตอบอย่างโกรธเกรี้ยว ทันใดนั้นพวกเขาก็ได้ยินเสียงตะโกน “หยุดนะ เจ้าหัวขโมย” และเมื่อมองลงไปรอบ ๆ พวกเขาก็เห็นฝูงชนพร้อมกระบองในมือวิ่งมาตามถนน ชายคนที่พบถุงเงินตกใจจนแทบจะเสียชีวิต

“เราแยءแล้ว ถ้าพวกเขาพบว่าถุงเงินอยู่กับข้าละก็” ชายที่พบถุงเงินครวญ

“ไม่ ไม่ ท่านไม่ได้พูดว่า 'เรา' ก่อนหน้านี้ ดังนั้นจงใช้คำว่า 'ข้า' ต่อไปเถิด ต้องพูดว่า 'ข้าแยءแล้ว' ถึงจะถูก” ชายผู้ร่วมเดินทางอีกฝ่ายตอบ

ท้ายที่สุดชายที่พบถุงเงินโดนฝูงชนทำร้ายและแย่งถุงเงินไปโดยไม่ได้รับ

ความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมทาง

เรียบเรียงใหม่โดยใช้ภาษาของตนเอง

นักเดินทางชายสองคนเดินทางมาด้วยกันบนถนน ระหว่างทาง มีชายคนหนึ่งเก็บถุงเงินได้ด้วยความดีใจ ชายอีกคนจึงบอกว่าเพื่อนร่วมทางควรแบ่งปันโชคลาภและเคราะห์ระหว่างทางด้วยกัน แต่ชายอีกคนไม่ยอม ต่อมาจึงเกิดเหตุการณ์ฝูงชนมาแย่งชิงถุงเงินไป แต่ชายอีกคนไม่ช่วยเหลือจึงทำให้ชายที่พบถุงเงินโดนทำร้าย

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ย่อความตามรูปแบบ (๒)
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ย่อความตามรูปแบบ (๒)
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ย่อความตามรูปแบบ (๒)

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อความตามรูปแบบที่ถูกต้อง

จากเรื่องที่กำหนดให้อ่านต่อไปนี้

ชีวกลโกมารภัจจ

(ชี - วะ - กะ - โภ - มา - ระ - พัด)

สำหรับเขียนย่อความ

ย่อ บทอ่านเสริม เรื่อง ชีวโกมารภักจ

ผู้แต่ง - _____

จากหนังสือ หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้า ๔๔-๔๕ ความว่า

ชีวกโกมารภัจจ์

ชีวกโกมารภัจจ์ เมื่อแรกเกิดถูกนำมาทิ้งไว้ที่กองขยะ พระอภัยราชกุมาร พระโอรสของพระเจ้าพิมพิสารผู้ครองกรุงราชคฤห์แห่งแคว้นมคธเสด็จผ่านมาพบเข้า จึงทรงนำมาชุบเลี้ยง ตั้งชื่อให้ว่าชีวกโกมารภัจจ์ ซึ่งแปลว่าบุญรอด คือรอดชีวิตมาได้

เมื่อเจริญวัย ชีวกโกมารภัจจ์ได้หนีไปเรียนวิชาแพทย์ที่สำนักตักสิลา ซึ่งเป็นที่เลื่องลือว่าเป็นแหล่งรวมศิลปวิทยาการต่าง ๆ โดยขอทำงานแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยธยานาคัยที่เป็นเด็กอ่อนนุ่ม วานอนสอนง่าย อาจารย์ทิตาปาโมกข์จึงเมตตา ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้จนหมดสิ้น

ที่มา : หนังสือภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ

ชีวกลไกมารภัจจ

ชีวกลไกมารภัจจเรียนวิชาแพทย์สำเร็จใน ๗ ปี ซึ่งตามกำหนดจะต้องใช้เวลาเรียนถึง ๑๔ ปี อาจารย์ได้ทดสอบความรู้ โดยมอบตะกร้าใบหนึ่งให้ถือเข้าไปในป่าทั้งสี่ทิศ ทิศละวัน ระยะทางวันละ ๑ โยชน์ และสั่งให้เก็บพืชที่ไม่มีสรรพคุณเป็นยาสมุนไพรรักษาโรคกลับมาให้อาจารย์

๔ วันต่อมา ชิวกลไกมารภัจจได้นำตะกร้าเปล่ากลับมาคืนอาจารย์ และบอกว่าไม่พบพืชที่ไม่มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรคแม้แต่ชนิดเดียว พืชทุกชนิดล้วนเป็นยาได้ทั้งสิ้น

ที่มา : หนังสือภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ

ชีวโกโฆมารภัจจ

ชีวโกโฆมารภัจจเดินทางกลับกรุงราชคฤห์ ระหว่างทางได้ใช้ความรู้
ทางการแพทย์รักษาภรรยาเศรษฐีเมืองสาเกตุ ให้หายจากโรคปวดศีรษะได้
เงินทองมากมาย และทุกครั้งที่ได้เงินทองจากการรักษาก็จะนำมาถวาย
พระอภัยราชกุมารที่ทรงชูปเลียงมา พระองค์ไม่ทรงรับ มีแต่ชื่นชมในความ
กตัญญูรู้คุณ รับสั่งให้เก็บเงินทองนั้นไว้เพื่อใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์

ที่มา : หนังสือภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ

ชีวกโกมารภักจ

หมอชีวกโกมารภักจ ได้ใช้ความรู้รักษาโรคฝีในท้องถวายพระเจ้าจันทปัชโชติแห่งกรุงอุชเชนี และรักษาโรคริดสีดวงทวารถวายพระเจ้าพิมพิสารแห่งแคว้นมคธ จนพระโลหิตหยุดไหลหายจากความเจ็บปวด จึงได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าพิมพิสารให้เป็นแพทย์หลวง ต่อมาหมอชีวกโกมารภักจได้เป็นแพทย์ประจำพระองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ถวายการรักษาบำบัดโรคหลายครั้ง นอกจากนี้ยังปรุงพระโอสถรักษาบาดแผลที่นิ้วพระบาท ซึ่งเกิดจากสะเก็ดหินที่พระเทวทัตกลิ้งลงมาหวังทำร้าย

ที่มา : หนังสือภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ

ชีวกโกมารภัจจ์

หมอชีวกโกมารภัจจ์เป็นแพทย์ที่มีทั้งความรู้และ
คุณธรรมอย่างยิ่ง ได้รับยกย่องให้เป็นครูของแพทย์ทั้งปวง
และเป็นครูแห่งการแพทย์แผนไทยด้วย

ที่มา : หนังสือภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ

สรุป บทเรียน

ย่อ บทอ่านเสริม เรื่อง ชีวโกमारภัจจ

ผู้แต่ง -

จากหนังสือ หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หน้า ๔๔-๔๕ ความว่า

หมอชีวโกमारภัจจ เป็นเด็กที่พระอภัยราชกุมาร นำมาชุบเลี้ยง ชื่อของเขา แปลว่า บุญรอด เมื่อเจริญวัย ชิวโกमारภัจจได้หนีไปเรียนวิชาแพทย์ โดยใช้เวลา เรียนเพียง ๗ ปี จากตามกำหนดต้องเรียน ๑๔ ปี เขาผ่านการทดสอบความรู้ โดยอาจารย์สั่งให้ไปเก็บพืชที่ไม่มีสรรพคุณเป็นยาสมุนไพรรักษาโรค เขาไม่พบพืชที่ไม่มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรค โดยให้เหตุผลว่าพืชทุกชนิดล้วนเป็นยาได้

ระหว่างทางที่เดินทางกลับกรุงราชคฤห์ เข้าได้ใช้ความรู้รักษาผู้คน และได้เงินทอง
มามากมาย เขานำเงินไปถวายแก่พระอภัยราชกุมาร แต่พระองค์ทรงไม่รับ
และชื่นชมถึงความกตัญญูของเขา หมอชีวกโกมารภัจจ์ได้ใช้ความรู้รักษาโรคให้กับ
บุคคลสำคัญคือพระเจ้าพิมพิสาร และพระพุทธเจ้า จนได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
แพทย์หลวง และแพทย์ประจำพระองค์ของพระพุทธเจ้า หมอชีวกโกมารภัจจ์เป็น
แพทย์ที่มีทั้งความรู้และคุณธรรม จึงได้รับการยกย่องจากครูของแพทย์ทั้งปวงและ
เป็นครูแห่งการแพทย์แผนไทยด้วย

ให้นักเรียนบอกประโยชน์และคุณค่า

ของการเขียนย่อความ

คำชี้แจง

ฝากให้ครูปลายทาง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. การอ่านและเขียนสะกดคำที่มีตัวการ์นต์	☆☆☆☆☆
๒. การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำนามในประโยค	☆☆☆☆☆
๓. การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามในประโยค	☆☆☆☆☆
๔. การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำกริยาในประโยค	☆☆☆☆☆
๕. การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ในประโยค	☆☆☆☆☆

คำชี้แจง

ฝากให้ครูปลายทาง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๖. การวิเคราะห์ประโยค ๒ ส่วน และประโยค ๓ ส่วน	☆☆☆☆☆
๗. การอ่านจับใจความจากวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง พิรุณทอง	☆☆☆☆☆
๘. การฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและเรื่องที่ฟังและดู	☆☆☆☆☆
๙. การพูดลำดับเหตุการณ์	☆☆☆☆☆
๑๐. การเขียนย่อความ	☆☆☆☆☆

ฝากให้ครูปลายทาง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆	จำนวน.....	☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆	จำนวน.....	☆☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆☆	จำนวน.....		

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง

พอใช้

ค่อนข้างดี

ดี

ดีมาก

ฝากให้ครูปลายทาง

๓. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียน
ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

มีสมาธิในการเรียนหนังสือ

ส่งงานตรงเวลา

เขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

ไม่คุยกันขณะครูสอน

คัดลายมือให้สวย

ทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

ฝากให้ครูปลายทาง

๓. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียน
ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

มุ่งมั่นในการทำงาน

มีมารยาทในการอ่าน

อ่านออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจน

มีมารยาทในการเขียน

มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. หนังสือภาษาพาที ป.๔
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนภาพความคิด
พิชิตการอ่าน

บทเรียนครั้งต่อไป

“ขนมไทยไว้เยี่ยมทาน”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

